

VIII. Odbytí se strany obcí.

Obce odvodního okresu mohou postaviti dobrovolně též příslušný kontingent koní ze svého okresu, aby odvrátily nucený odvod.

IX. Soupis koní má za účel oznámení a sdělení seznamu koní, čímž má se nabýti statistických dat o koňstvu v zemích a královstvích na říšské radě zastoupených, jakož i podkladů ku klassifikaci koní. Klassifikaci mají být vyloučeni od předvedení na místa odvodní koně k účelu války rozhodně nezpůsobilí, a spolu má být vyšetřeno, kolik koní hodí se k účelům válečným. Oznámení koní se strany majitelů děje se každoročně, soupis a klassifikace koní každé tři roky.

X. Povinnost k oznámení.

Majitelé koní jsou povinni na vyzvání oznámiti obecnímu starostovi stav svých koní a nosných zvířat. Od každoročního oznamování jsou osvobozeni toliko

- a) koně určené k dvorním službám císaře a členů císařské rodiny;
- b) koně císařského dvorního hřebčince a státních ústavů pro chov koní;
- c) koně vojenského eráru a koně aktivních důstojníků k obstarávání jich služby nezbytně potřebné;
- d) koně vyslanců cizích mocí a personálu vyslaneckého.

XI. Klassifikace koní má se díti zpravidla v každé obci a to v přítomnosti komise sestávající z úředníka okresního politického úřadu, důstojníka (aktivního nebo záložního), z představeného obce (jeho náměstka) a zvěrolékaře. Starosta obce podporován jsa 2 členy obecního zastupitelstva má pořídití výkazy klassifikační; tento výkaz a výkazy o způsobilosti tvoří podklad pro určení oněch koní, které předvésti jest v případě mobilisace na místě odvodním. Klassifikace má se pokud možno opíratí o poslední plán odvodu koní; při klassifikaci rozhodovati má o způsobilosti koní vojenský znalec.

Odvodňování (stavby odvodňovací).

I. Pojem.

Stavbami odvodňovacími rozumíme zařízení, jimiž voda z nějakého místa za účelem vysušení pozemků se odvádí. Slouží především účelům hospodářským (odvádění rybníků, vysušování bařin, odvodňování rolí atd.). Jelikož účelem staveb odvodňovacích podobně jako zavodňovacích jest odvádění vody a zhusta se při nich vyskytá potřeba služebností, platí pro ně obdobně tytéž zákonné předpisy jako pro stavby zavodňovací (§ 17 vod. z.) a sice:

1. Pokud jde o stavby odvodňovací prováděné na vlastní půdě a aniž jimi bylo by se dotýkáno vod veřejných anebo práv osob třetích, nejsou vůbec vytknuta žádná omezení (§§ 16, 17, 18 vod. z. z., dle nichž v případě, že by stavby ty měly vliv na vodu veřejnou, jest zapotřebí též povolení politického úřadu).

2. Podnikatelé mohou žádati, aby jim za účelem zřízení staveb odvodňovacích proti přiměřené náhradě služebností na cizím pozemku byla udělena nebo dle vůle vlastníkovi potřebný pozemek byl postoupen (§ 15 vod. z.). Toto donucovací právo nevztahuje se však na budovy se dvory, zahradami a ohraženými sady k nim náležejícími. Nemohl-li by vlastník pozemku následem těchto staveb účelně užívatí, může žádati, aby celý pozemek byl odkoupen (§ 32 vod. z. z.).

II. Zařízení odvodňovací.

Základní zásady právní jich se týkající jakož i jich přípustnosti ob-
sahuje § 491 o. o. z., dle něhož, bylo-li by třeba k odvádění vod pří-
kopů a stok (kanálů), musí je zřídití vlastník pozemku panujícího; rovněž
je musí řádně pokryti a čistiti a tak k ulehčení břemene služebního po-
zemku přispívati. Zemské vodní zákony ustanovení § 491 rozšířily ještě
v tom směru, že podnikatel jest též povinen potřebné mosty a stezky,
průtoky, jakož i vůbec, čeho třeba jest k ochraně bezpečnosti osoby
a majetku, sám zřídití a udržovati (§ 32 česk. vod. z. z.). Jedním z nej-
důležitějších zařízení odvodňovacích jest t. zv. drenáž (drainage, »trub-
kování«), to jsou podzemní stoky, jimiž se voda odvádí a tím velice rychle
pozemek se vysušuje. Drenáž má význam pro rolnictví velmi dalekosáhlý;
objevila se nejprve v Anglii v r. 1833, načež rozšířila se velice záhy po
celé Evropě.

III. Odvodňování v zájmu veřejném.

Konají-li se stavby odvodňovací v zájmu veřejném, musí potřebné
pozemky a jiné nemovitosti k tomu účelu býti postoupeny nebo potřebná
pozemková služebnost zřízena, v obou případech za přiměřenou náhradu.
Potřebný materiál, pokud nachází se na pozemku, k jehož ochraně stavba
ta sloužití má, musí vlastník k tomuto účelu za přiměřenou náhradu pře-
nechatí (§ 49 vod. z. z.). Zřízení odvodňovacích staveb může i bez návrhu
podnikatelova úředně býti nařízeno, pokud jest jich třeba k neškodnému
svádění horských bystřin (§ 2 zák. ze dne 30. června 1884 č. 116 ř. z.).

IV. Společná zařízení odvodňovací.

K zřízení společných odvodňovacích staveb ve větších rozměrech
utvoří se zpravidla vodní společenstva; náklad na tyto stavby pak
nesou členové družstva vodního dle poměru stanovami určeného nebo jinak
smluveného. Nelze-li docíliti o tom smírného dohodnutí, rozhodne o míře
příspěvku politický úřad slyšev prve znalce (viz čl. Společenstva vodní).

Odvod vojenský a roční kontingent nováčků.

A) Odvod.

Odvod vojenský jest zákonný akt státní moci, kterýmž branci dle
míry tělesné způsobilosti ku splnění vojenské povinnosti jsou přidržováni.
Předpisy odvodu obsahují § 8 a §§ 38—49 bran. zák. ze dne 11. dubna
1889 č. 41 ř. z. Pravidelný odvod odbývá se v Rakousku od 1. března
do konce dubna (předp. bran. I. díl, § 42 I.).

I. Losování branců.

Losování má ten účel, aby ustanoven byl pořad, v němž branci,
budou-li odvedeni ve své třídě životní, stanou se buď nováčky (rekruty),
nebo náhradními záložníky, vřaděni byvše buď do vojště nebo zeměbrany.
Los vytažený má platnost pro brance po celou dobu povinnosti branné,
tedy také i ve vyšších třídách životních. Odvod mimo třídu životní a po-
řadí losovní považovati jest za trest, kterým trestají se přestupky bran-
ného zákona, a který stihne toho

a) kdo v úmyslu, aby ušel povinnosti odvodní, nedostaví se k odvodu
aneb ku přezkoušení (§ 44 bran. z.);

b) kdo za trvání odvodu odebeře se do ciziny a tam se zdržuje (§ 45
bran. z.);

c) kdo užívá pletich lstivých, aby vymknul sebe nebo jiného zákonné
povinnosti branné (§ 47 bran. z.);